۱۰ میلیارد دلار از منابع ارزی ایران آزاد می‌شود

مجیدرضا حریری، رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین گفت: از ۲۳ میلیارد دلار ذخیره شده در خارج از کشور، ۶میلیارد دلار آن از کره‌جنوبی وصول شده و تا چند روز آینده مقدمات انتقال ۱۰ میلیارد دلار دیگر هم فراهم می‌شود. او افزود: پول‌های ذخیره شده در چین، جزو ذخیره ارزی بانک مرکزی بوده و قابل خرج مجدد نخواهد بود.

خبرهایی که نمی‌بینید

برآورد خسارت کارشکنی کره‌جنوبی: ۸۵۰ میلیون دلار

در پی شکایت ایران از کره‌جنوبی بابت تأخیر در پرداخت منابع ارزی ایران در طول سال‌های گذشته، حدود ۸۵۰ میلیون دلار برآورد اولیه خسارتی است که کره‌ای‌ها باید پرداخت کنند. به گفته رئیس کل بانک مرکزی، شکایت ایران از این کشور به‌دلیل دسترسی نداشتن به وجوه مزبور و کاهش ارزش آن درحال پیگیری است و ادامه دارد.

افزایش سهم خانوارها از وام بانکی

در ۵ ماه نخست امسال ۱۷,۷ درصد وام‌های بانکی به خانوارها اختصاص یافت

بانک

رضا کربلائی
روزنامه‌نگار

سهم خانوارها از تسهیلات بانکی در ۵ماه نخست امسال تحت‌تأثیر سیاست‌های تکلیفی به ۱۷,۷ درصد رسید، اما رشد تسهیلات در نتیجه اعمال برنامه کنترل ترازنامه بانک‌ها و رشد نقدینگی برای مهار تورم تنها ۲۶,۳ درصد رشد کرده است. به گزارش همشهری، اعمال سیاست انقباضی پولی که باعث کاهشی شدن روند نرخ رشد نقدینگی در ماه‌های اخیر شده، این انتظار را تقویت می‌کند که نرخ تورم روند نزولی را تجربه خواهد کرد ولی پرسش این است که آیا این سیاست پولی باعث سخت‌تر شدن دسترسی بنگاه‌های اقتصادی، صاحبان کسب‌وکار و مردم به تسهیلات بانکی نمی‌شود؟

تازه‌ترین گزارش بانک مرکزی نشان می‌دهد در ۵ماه نخست امسال ۱۷هزار و ۸۷۰میلیارد ریال تسهیلات در بانک‌ها پرداخت شده به این معنا که بانک‌ها ۳هزار و ۷۲۱میلیارد ریال بیشتر از ۵ماه نخست سال گذشته وام پرداخت کرده‌اند که از این میزان سهم صاحبان کسب‌وکار ۸۲,۳درصد و سهم خانوارها ۱۷,۷درصد برآورد شده است.

این گزارش می‌افزاید: از کل تسهیلات پرداخت شده در این بازه زمانی ۷۶,۳درصد برای گردش چرخ اقتصاد در قالب تسهیلات در گردش بنگاه‌ها و بخش‌های اقتصادی پرداخت شده از سهم وام پرداخت‌شده به مصرف‌کننده نهایی یا همان خانوار برای خرید کالاها به ۳۶,۹درصد رسیده است. سیاستگذار پولی همچنان در پرداخت تسهیلات اولویت را به بخش صنعت و معدن داده به گونه‌ای که ۴۲,۳درصد از کل وامی که برای تامین سرمایه در گردش بنگاه‌ها و کسب‌وکارها داده شده، به بخش صنعت و معدن اختصاص دارد.

بانک‌محور بودن اقتصاد ایران باعث شده تا بنگاه‌های اقتصادی وابستگی شدیدی به منابع بانکی برای تامین مالی خود داشته باشند به گونه‌ای که براساس آمارها همچنان بالای ۸۵درصد از تامین مالی در اقتصاد ایران توسط شبکه بانکی صورت می‌گیرد و همین مسئله باعث سخت‌تر شدن دسترسی مردم به تسهیلات خرد و متوسط شده است. البته دولت سیزدهم از ابتدای فعالیتش فرمان چرخش تسهیلات را صادر و به بانک‌ها اعلام کرد تا کارنامه خود را شفاف سازند و از سنگ‌اندازی در مسیر پرداخت تسهیلات دست بردارند و به جای اینکه منابع در اختیارشان را به‌خودشان و بنگاه‌هایشان قرار دهند، آنها را به اقتصاد و مردم بپردازند. فشار بر بانک‌ها برای پرداخت تسهیلات تکلیفی بیشتر البته باعث ناترازی آنها می‌شود و انتظار می‌رود که دولت هم با اصلاحات جدی در ساختار بودجه از اعتیاد به منابع بانکی بکاهد تا سطح دسترسی شهروندان به وام بانکی گسترش یابد.

کارنامه ۵ماهه وام‌دهی بانک‌ها

۱۷۸۷۰ هزار میلیارد ریال
کل تسهیلات پرداختی

- بخش کشاورزی ۵%
- بخش صنعت و معدن ۳۲%
- مسکن و ساختمان ۴.۴%
- بازرگانی ۴.۴%
- خدمات ۳۲.۱%
- خانوارها ۱۷.۷%

هدف از پرداخت وام

- خرید کالای شخصی ۶.۸%
- خرید خودرو شخصی ۰.۶%
- قرض‌الحسنه ازدواج ۳.۳%
- قرض‌الحسنه ضروری ۳.۵%
- قرض‌الحسنه فرزندآوری ۰.۸%
- ودیعه مسکن ۰.۲%
- قرض‌الحسنه کمیته امداد ۰.۱%
- قرض‌الحسنه سایر اشتغال ۰.۴%
- تعمیرات ۰.۶%
- جعاله تعمیر مسکن ۱%
- خرید مسکن غیرنوساز ۰.۸%
- خرید مسکن نوساز ۱%
- ایجاد کسب‌وکار جدید ۱۴%
- تامین سرمایه در گردش ۶۲.۸%
- توسعه کسب‌وکار ۳.۹%
- قرض‌الحسنه اشتغال ۰.۰%
- قرض‌الحسنه ایثارگران ۰.۰%
- قرض‌الحسنه بهزیستی ۰.۱%

قیمت
۱۵,۲۸۰ میلیون تومان
دوو مدل DWK-CH820S
ظرفیت ۸ کیلوگرم

قیمت
۱۸,۷۰۰ میلیون تومان
ایکس ویژن
مدل TF84-AWBL/ASBL

قیمت
۲۰,۵۰۰ میلیون تومان
جی پلاس مدل GWM-L880W
ظرفیت ۸ کیلوگرم

چهره روز

در خم یک کوچه

مجری طرح واردات خودرو وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌گوید: اولویت این وزارتخانه، فقط واردات خودروهای اقتصادی با محدوده قیمت ۱۰هزار یورو است و خودرو با قیمت ۵هزار دلار بدون استاندارد وارد نخواهد شد. مهدی ضیغمی در گفت‌وگو با صداوسیما اظهار کرده است: واردکنندگان خودرو در گام نخست باید اقدام به واردات خودروهای استاندارد کنند و وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز در این امر به شرکت‌های واردکننده کمک خواهد کرد. این اظهارات در حالی مطرح می‌شود که تقریبا از ۲سال پیش بحث واردات خودرو مطرح بوده و حتی یکی از دلایل استیضاح وزیر پیشین صنعت، معدن و تجارت نیز همین طولانی‌شدن بحث واردات و اجرانشدن مصوبات و قوانین این حوزه بوده است. اصلی‌ترین دلیل و بهانه برای تصویب قانون واردات خودرو، تأمین نیاز بازار داخلی و کمک به مردم بوده و با توجه به همین مسئله، انتظار می‌رود که واردات خودرو به هر شکلی و در هر ابعادی، با سرعت و سهولت بیشتری در دستور کار قرار گیرد و متولیان امر بعد از ۲سال از بحث درباره اولویت‌ها و بایدها و نبایدها خارج شوند.

واقعیت این است که به‌واسطه ۵سال ممنوعیت واردات خودرو به کشور، اکنون قیمت مدل‌های از رده خارج خودروهای خارجی در بازار داخل از مدل روز همان خودروها در کشورهای همسایه گران‌تر شده و این خودروها به کالاهای سرمایه‌ای تبدیل شده‌اند. در این شرایط خودروهای داخلی که هیچ مناسبتی با خودروهای خارجی ندارند نیز به‌عنوان یک کالای سرمایه‌ای البته بی‌کیفیت و نامرغوب با تنش‌های قیمتی متواتر مواجه شده‌اند و شرایط بازار گویای وخامت احوال آنهاست.

اخبار کوتاه

- نمایندگان مجلس برای تأمین نظر شورای نگهبان با اصلاح لایحه تجارت موافقت کردند. این برای سومین بار بود که لایحه برای اصلاح بین مجلس و شورای نگهبان رفت‌وآمد داشت.
- پیش‌بینی‌ها تداوم کاهش بارش‌ها در حوضه‌های آبریز درجه یک و دو کشور را در روزهای پایانی سال آبی جاری نشان می‌دهد، به‌طوری که این هفته ۲حوضه آبریز اصلی بدون بارش است و هفته آینده، ۳حوضه بدون بارش خواهد بود.
- سرپرست معاونت بانکی و اعتباری صندوق توسعه ملی از اعطای تسهیلات و همچنین مشارکت این صندوق برای خرید کشتی و نفتکش خبر داد.
- دبیر انجمن واردکنندگان تلفن همراه ارزبری بالا و عمل متقابل نسبت به تحریم‌ها را از جمله مهم‌ترین دلایلی عنوان کرد که مسئولان برای ممنوعیت واردات آیفون ۱۴ به بالا مطرح کرده‌اند و گفت: به این ترتیب میزان واردات و ارزبری آیفون به‌شدت کاهش پیدا کرده است.
- سخنگوی سازمان هواپیمایی گفت: فروش بلیت چارتری هواپیما در تمامی مقاصد داخلی تا اطلاع ثانوی ممنوع است و مسافران درصورت مشاهده تخلف گزارش دهند.
- سرپرست شرکت عمران شهر جدید پردیس با اشاره به کاهش ۲۵درصدی قیمت در ۳ماه اخیر در این شهر، از تحویل ۱۰هزار واحد مسکن مهر به متقاضیان در آینده نزدیک خبر داد.
- وزیر اقتصاد و دارایی از کاهش ۴۲درصدی بخشنامه‌های مرتبط با گمرک و تجارت خارجی در سال جاری خبر داد.
- معاون اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: وضعیت رفاهی استان‌های مرزی اغلب از متوسط پایین‌تر بوده و در صدر فهرست ۲دهک با پایین‌ترین درآمد قرار دارند.
- مدیرکل سازمان اموال تملیکی استان تهران گفت: تعداد ۳۵۶دستگاه خودروی قاچاق در اختیار سازمان اموال تملیکی استان تهران قرار دارد که در آینده نزدیک ۱۰۵دستگاه پس از تأییدیه استاندارد و محیط‌زیست به مزایده گذاشته می‌شود.

هشتگ

مسعود مجیدی
@Majidi_Masoud

ماه گذشته خروج سرمایه چین به ۴۹میلیارد دلار رسیده که بیشترین مقدار از دسامبر ۲۰۱۵ است که از این ۴۹میلیارد دلار خارج‌شده، ۲۹میلیارد آن مربوط به خروج از بازار سهام چین بوده. همچنین خالص سرمایه‌گذاری خارجی در چین هم به منفی ۱۶.۸میلیارد دلار رسیده که بیشترین مقدار از شروع سال ۲۰۱۶ است.

محسن فتح‌اللهی
@M_Fathollahi14

بحث ذخایر لیتیوم ایران داغ است. بزرگ‌ترین منابع لیتیوم دنیا اغلب در شورابه‌هاست. ذخیره اصلی که تا امروز شناسایی شده در دریاچه نمک قم است ولی این دریاچه سال ۹۵ به‌عنوان #میراث_ملی توسط میراث‌فرهنگی معرفی و بلوکه شد و اجازه توسعه اکتشافات و استخراج حتی برای بخش کوچکی هم منتفی شد.
موافق تخریب محیط‌زیست و دریاچه نیستیم، ولی سؤال اینجاست که در دنیا از این شورابه‌ها چگونه لیتیوم استخراج می‌شود و همگرایی در توسعه و حفظ محیط‌زیست وجود دارد؟ در مساحت بالای ۲هزار کیلومترمربعی این شورابه آیا امکان اختصاص مساحتی در مقایسه با این رقم دریاچه برای عملیات معدنی نبود؟

اصل ماجرا

مبنای حقوق بازنشستگی چند سال باشد؟

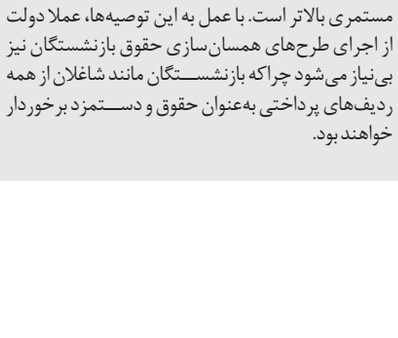

دولت در برنامه هفتم توسعه بار دیگر پیشنهاد تغییر مبنای محاسبه حقوق بازنشستگی از ۲سال آخر خدمت به ۵ سال را مطرح کرده است. این پیشنهاد را البته کمیسیون تلفیق لایحه برنامه هفتم توسعه رد کرده و بعید است به‌واسطه تأثیر نامطلوب پیشنهاد دولت روی حقوق و معیشت بازنشستگان در دفعات بعدی هم مجلس با آن موافقت کند و بار منفی قبول چنین پیشنهادی را بپذیرد؛ اما اصل ماجرای پیشنهاد دولت چیست که چندین سال است با مجلس پاس‌کاری می‌شود؟

در شرایط فعلی، یک بیمه‌گذار، بابت بخشی از دریافتی خود حق بیمه می‌پردازد و بعد از اتمام سال‌های خدمت ضروری که در حالت عادی ۳۰ سال است، معادل میانگین ۲سال آخر حقوقی که حق بیمه آن را پرداخته، مستمری می‌گیرد. در این شرایط با توجه به اینکه اقتصاد ایران با تورم مداوم روبه‌روست، اگر میانگین حقوق ۵سال افراد گرفته شود، مبلغ آن به‌شدت نسبت به میانگین ۲سال آخر افت می‌کند چرا که مثلا فرد در سال پنجم ۲۰میلیون تومان دریافتی داشته اما ۵سال پیش این رقم حدود ۵میلیون تومان بوده و میانگین گرفتن از آنها به ضرر بازنشسته و به نفع صندوق بیمه است.

دولت هم برای کاهش بار هزینه‌ای صندوق‌های بیمه بحران‌زده که از قضا عمدتاً زیرمجموعه دولت و دستگاه‌های دولتی هستند این پیشنهاد را می‌دهد اما محمد محمدی، معاون بیمه‌ای سازمان تأمین اجتماعی پیشنهاد کارشناسی و خوبی را مطرح کرده که هرچند ممکن است مورد پسند دولت نباشد، اما در یک معادله برد برد، منابع بازنشسته و صندوق بیمه را همزمان برآورده می‌کند. او توصیه می‌کند که به‌جای اصرار روی میانگین ۵ سال، ضربیی از حداقل دستمزد مبنای بیمه در هر دوره‌ای مثلا ۵ سال، ۱۰ سال یا حتی کل دوره خدمت یا یکی از دوره‌های ۱۰ ساله به انتخاب بازنشسته به‌عنوان مبنای محاسبه حقوق بازنشستگی مدنظر قرار گیرد و بعد از افزایش حداقل دستمزد مبنای بیمه فرد در هرسال به میزان کل افزایش انباشته مزد تا زمان بازنشستگی، میانگین آنها گرفته شود. در این فرایند، نه‌تنها میانگین به‌دست‌آمده برای بازنشستگی نسبت به میانگین ۲ساله افت نمی‌کند بلکه اگر به سایر توصیه‌های محمدی عمل شود، می‌تواند به افزایش دریافتی بازنشسته و همچنین کمک به صندوق‌های بیمه نیز منجر شود.

معاون بیمه‌ای سازمان تأمین اجتماعی، اولا به کارگران و کارفرمایان توصیه می‌کند که به رویه مرسوم برای بیمه‌پردازی بر مبنای حداقل حقوق در ۲۸سال و افزایش آن در ۲سال پایانی خاتمه دهند و دوما به دولت نیز توصیه می‌کند که تمهیداتی برای اضافه شدن سایر پرداختی‌های حقوق‌بگیران نظیر اضافه‌کاری و ... به مبنای واریز حق بیمه بیندیشد. این دو کار، از یک‌سو ورودی پول به صندوق‌های بیمه را افزایش می‌دهد و از پایمال شدن حق آنها جلوگیری می‌کند و از سوی دیگر میانگین دریافتی بازنشستگان را در همه شیوه‌های محاسبه بالاتر می‌برد که نتیجه آن دریافت مستمری بالاتر است. با عمل به این توصیه‌ها، عملا دولت از اجرای طرح‌های همسان‌سازی حقوق بازنشستگان نیز بی‌نیاز می‌شود چراکه بازنشستگان مانند شاغلان از همه ردیف‌های پرداختی به‌عنوان حقوق و دستمزد برخوردار خواهند بود.

سرمایه‌گذاری

نقشه راه دریافت وام بدون ضامن از بانک‌ها

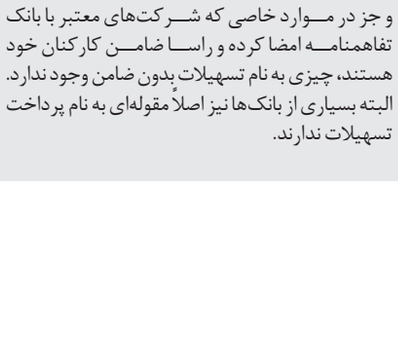

اگرچه قرار بود شرط ضامن برای وام‌های خرد حذف شود؛ اما هنوز به‌جز یکی، دو بانک که برای مشتریان معتبر و تضمین شده، شرط ضامن را با ارائه چک و سفته تعویض کرده‌اند، مابقی بانک‌ها همچنان شرایط سختگیرانه‌ای برای ضامن و حتی اعطای وام دارند. باوجود عزم دولت برای حذف ضامن از شروط وام پرداختی به حقوق‌بگیران، بررسی‌های خبرگزاری مهر نشان می‌دهد که تسهیل نسبی فرایند دریافت وام فقط در یکی، دو بانک بزرگ محقق شده و در مابقی بانک‌ها همچنان شرایط سختگیرانه‌ای برای وام وجود دارد.

بررسی‌ها حاکی از این است که در شرایط فعلی، در بانک ملی امکان دریافت وام تا ۱۰۰میلیون تومانی بدون ضامن فقط برای شاغلان، بازنشستگان و مستمری‌بگیران دارای رتبه اعتباری A، B و C در آن دسته از دستگاه‌های دولتی، عمومی و شرکت‌های معتبر خصوصی فراهم است که با بانک تفاهمنامه امضا کرده باشند؛ اما سایر افراد برای دریافت وام باید طبق رویه معمول بانک اقدام کنند.

در بانک ملت هم شرایط برای دریافت وام اندکی تسهیل شده، به‌خصوص که این بانک از مدت‌ها پیش فرایند درخواست وام و تکمیل پرونده را اینترنتی کرده و کار نسبت به قبل آسان شده است. البته در این بانک هم دریافت وام بدون ضامن با چیزی که در تصور عامه مردم است، تفاوت دارد و فقط کارکنان شرکت‌های معتبر که با بانک تفاهمنامه امضا کرده‌اند و شرکت کل تضمین بازپرداخت وام را تقبل می‌کند، امکان دریافت تسهیلات بدون ضامن دارند. مابقی افراد، حتی اگر از سوی شرکت معتبر و طرف قرارداد بانک معرفی شوند، حداقل باید یک ضامن موردقبول داشته باشند.

به‌جز بانک ملی و ملت که با شرایط خاص به برخی افراد وام بدون ضامن می‌دهند، در مابقی بانک‌ها خبری از این تسهیلات نیست و حتماً باید ضامن مورد تأیید بانک تأمین شود. در بانک تجارت، تنها راه گرفتن وام خرد (به‌غیراز تسهیلات تکلیفی مانند ازدواج، فرزندآوری و ودیعه مسکن) طرح حامی بانک تجارت است که بر مبنای سپرده‌گذاری در حساب قرض‌الحسنه جاری و براساس میانگین حساب، با نرخ سود ترجیحی برای رفع نیازهای ضروری پرداخت می‌شود و حتماً باید ۲ ضامن معتبر نیز به بانک معرفی کنید.

بانک صادرات هم ضامن می‌خواهد. تنها مسیر برای دریافت وام از این بانک، طرح سناست که در آن باید ۲ماه در یک حساب کوتاه‌مدت پول بلوکه کنید و بعد براساس میانگین حساب، متقاضی دریافت تسهیلات شوید. البته معرفی ضامن معتبر هم برای دریافت این وام، ضروری است. در سایر بانک‌ها نیز اگر طرح پرداخت تسهیلات داشته باشند، همگی نیازمند گردش حساب، بلوکه شدن پول و البته معرفی ضامن‌های معتبر است و جز در موارد خاصی که شرکت‌های معتبر با بانک تفاهمنامه امضا کرده و راسا ضامن کارکنان خود هستند، چیزی به نام تسهیلات بدون ضامن وجود ندارد. البته بسیاری از بانک‌ها نیز اصلاً مقوله‌ای به نام پرداخت تسهیلات ندارند.